

Philanthropy in the Schools to Provide Financial Resource: Experiences of School Principals

Mehmet Fatih KARACABEY, Harran University, ORCID ID: 0000-0002-1874-8733
Bircan YELLİLER, MoE, ORCID ID: 0009-0003-1941-3871

Abstract

The aim of this research is to make a detailed analysis of the contribution of philanthropic individuals and institutions to the financial resources of schools based on the experiences and observations of school administrators. The problems of school administrators in the financial resources of the schools and their tendency to find different resources to overcome these problems, how the aid from the resources they find go through, the situations that the administrators experience during these aid processes, and the advantages and disadvantages of these situations are the subjects that our research focuses on. In line with these purposes, our research was carried out by using qualitative method in the phenomenology pattern, in which individuals' experiences, perceptions and meanings related to a phenomenon are tried to be revealed. Data collection methods in this study; document review and semi-structured interview technique was used. The study group of our research will be a group of 30 school administrators working in different education levels of public schools affiliated to Şanlıurfa Provincial Directorate of National Education in the 2022-2023 academic year. The sample of the study consists of 30 school administrators working in primary, secondary and high school institutions affiliated to the Ministry of National Education within the scope of Şanlıurfa province. Simple random sampling methods, one of the probability sampling methods, were used in the selection of the study group. When we look at the findings of our study, we see that the effects of philanthropists on the financial resources of schools are summarized under 3 main headings. The roles of philanthropists were examined as school administrators' financial resource management, communication processes with philanthropists, and support processes by philanthropists, and the findings regarding these processes were listed.

Keywords:Philanthropy, School administrators, Educationfinance

Inonu University
 Journal of the Faculty of
 Education
 Vol 26, No 1, 2025
 pp. 58-72
 DOI
 10.17679/inuefd.1495252

Article Type
 Research Article

Received
 27.06.2024

Accepted
 17.03.2025

Suggested Citation

Karacabey, M. F. & Yelliler, B. (2025). Philanthropy in the schools to provide financial resource: Experiences of school principals. *Inonu University Journal of the Faculty of Education*, 26(1), 58-72. DOI: 10.17679/inuefd.1495252

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Philanthropy can be summarized as individuals providing material or moral support to people in need of help. Today, aid institutions and organizations established for various purposes show philanthropic behavior. The areas where this aid is carried out are divided into various branches such as education, health and environment. When philanthropic behaviors are examined, various questions arise such as individuals' desire to help people in need and why they do this aid. The answers to these questions can be summarized by examining the behavior of charitable individuals or institutions. Philanthropist individuals or institutions provide their aid sometimes with religious motivations and sometimes with the roles imposed by the social environment. Religious aid provided by charitable individuals stems from more internal reasons and contributes to people's own happiness. The aid provided by philanthropists as a result of their social roles consists of aid aimed at meeting the expectations of the outside world. It is also possible to examine this situation as a source of motivation for philanthropists. Motivation sources of philanthropic behaviors are divided into two branches: individual motivation sources and strategic motivation sources. While individual motivation meets the internal needs of philanthropic individuals, strategic philanthropy moves towards meeting their expectations in their external world (Sergant& Shang, 2010). We can see that philanthropy in the field of education is mostly shaped as behaviors of meeting the needs of schools and students and contributing to education. Education financing is the process of providing the financial resources required for education and training and sharing these resources.

Purpose

This study focuses on how school administrators initiate aid processes, how they reach philanthropists in these processes, and what problems occur during the process. Examining the questions of what the roles of charitable individuals or organizations in financing schools and meeting school needs are, and how these aid processes are directed by school administrators, based on the experiences of administrators, constitutes the problem of our research. The sub-problems of this research are;

1. What are school administrators' experiences in finding resources?
2. What are the strategies of school administrators to reach charitable individuals and institutions?
3. How do school administrators find financial resources?

Method

This research was conducted using the qualitative method in the phenomenological pattern. Phenomenology design is a qualitative research design in which individuals' experiences, perceptions and the meanings they attribute to a phenomenon are attempted to be revealed. Approaching the target phenomenon with this method will contribute to obtaining more detailed information about the problems (Yıldırım & Şimşek, 2011). Semi-structured interviews were used as a data collection method. The study group of the research consists of a group of 30 school administrators working at different educational levels of public schools affiliated with Şanlıurfa Provincial Directorate of National Education in the 2022-2023 academic year.

Findings

It is divided into subheadings as financial resources of schools, methods of administrators to find financial resources and supports of philanthropists. In the light of the

findings, it has been seen that the financial resources that school administrators have for school deficiencies are mostly the same resources.

Based on the findings obtained after the interviews with school administrators, the communications established with charitable individuals or institutions were examined by dividing them into headings. The first of these headings consists of data collected about the methods of communicating with philanthropists. Based on the opinions of the managers, it was seen that it was necessary to have important connections in order to communicate with philanthropists. These topics are listed as school parent association, individual environmental relations, school staff, social media and charitable support obtained through official institutions.

When the aid processes from the perspective of philanthropists are examined based on the findings obtained as a result of the interviews, two important headings stand out. These headings are stated as the motivation sources of philanthropists and the expectations of philanthropists from the aid processes. When we look at the expectations of philanthropists from aid processes, the data we collect highlights answers such as being able to advertise and gain respect, benefiting from tax exemption and being spiritually satisfied.

Discussion & Conclusion

Our research, which is carried out with the qualitative research method, aims to examine the experiences of school administrators regarding philanthropists, one of the financial resources of schools, and to summarize the existing processes. For this purpose, various results have been obtained regarding main topics such as financial resource management of school administrators, communication processes with philanthropists, and aid processes for philanthropists. In the light of our findings, it shows that the support provided by philanthropists to schools is effective when needed, even if it does not constitute the entire financial resources of the schools.

Okulların Maddi Kaynaklarının Sağlanması Hayırseverlik: Okul Yöneticilerinin Deneyimleri

Mehmet Fatih KARACABEY, Harran Üniversitesi, ORCID ID: 0000-0002-1874-8733

Bircan YELLİLER, MEB, ORCID ID: 0009-0003-1941-3871

Öz

Bu araştırmanın amacı okul yöneticilerinin deneyim ve gözlemlerine dayanarak hayırsever kişi ve kurumların okulların finansal kaynaklarına katkıda bulunma durumlarını detaylı bir incelemesini yapmaktır. Okul yöneticilerin okulların finansal kaynaklarında yaşadıkları sıkıntıları ve bu sıkıntıları gidermek için farklı kaynaklar bulma eğilimleri, buldukları kaynaklardan gelen yardımların nasıl bir süreçten geçtiği ve yöneticilerin bu yardım süreçlerinde yaşadıkları durumları, bu durumların okullara sunduğu avantaj ve dezavantajları belirlemek araştırmamızın yoğunlaştığı konulardır. Bu araştırmada veri toplama yöntemlerinden; doküman incelemesi ve yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Araştırmamızın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Şanlıurfa İl Milli Eğitim müdürlüğüne bağlı devlet okullarının farklı eğitim kademelerinde görev yapmakta olan 30 kişilik okul yöneticisi grubu oluşturmaktadır. Çalışmanın örnekleme ise Şanlıurfa ili kapsamında milli eğitim bakanlığına bağlı ilköğretim, ortaöğretim, lise kurumlarında görev yapan 30 okul yöneticisidir. Çalışma grubu seçiminde, olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit rastgele örnekleme yöntemleri kullanılmıştır. Çalışmamızın bulgularına baktığımızda hayırseverlerin okulların maddi kaynaklarına etkilerini 3 ana başlıkla özetlendiğini görmekteyiz. Hayırseverlerin rollerini okul yöneticilerinin maddi kaynak yönetimi, hayırseverlerle iletişim süreçleri ve hayırseverler tarafından destek süreçleri şeklinde incelenip bu süreçlerle ilgili bulgular listelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Hayırseverlik, Okul yöneticileri, Eğitim finansmanı

İnönü Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt 26, Sayı 1, 2025
ss. 58-72

DOI
10.17679/inuefd.1495252

Makale Türü
Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi
27.06.2024

Kabul Tarihi
17.03.2025

Önerilen Atıf

Karacabey, M. F. ve Yelliler, B. (2025). Okulların maddi kaynaklarının sağlanmasında hayırseverlik: Okul yöneticilerinin deneyimleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 26(1), 58-72. DOI: 10.17679/inuefd.1495252

1. Giriş

Hayırseverlik davranışını bireylerin yardıma ihtiyacı olan kimselere maddi veya manevi destek sağlama durumları şeklinde özetlenebilir. Geçmiş zamanlardan günümüze hayırseverlik kavramı kültürümüzde önemli bir rol oynamaktadır. Osmanlı dönemindeki ahilerden Cumhuriyet döneminde kurulan vakıflara kadar hayırseverlik olgusu gelişimini sürdürmüştür. Günümüze bakıldığında da çeşitli amaçlarla kurulan yardım kurum ve kuruluşları hayırseverlik davranışlarını göstermektedir. Bu yardımların yürütüldüğü alanlar eğitim, sağlık, çevre gibi çeşitli dallara ayrılmaktadır. Kimi zaman kurumların yardıma muhtaç kişileri tespit etmesi kimi zaman hayırsever kişilerin yardıma ihtiyacı olan bir alana dikkat etmesiyle yardım süreçleri başlamaktadır. Hayırseverlik davranışları incelendiğinde bireylerin ihtiyaç sahibi insanlara yardımda bulunma istekleri ve bu yardımları neden yaptıkları gibi çeşitli sorular ortaya çıkmaktadır. Bu soruların cevapları ise hayırsever kişi veya kurumların davranışları incelenerek özetlenebilmektedir. Hayırsever kişiler veya kurumlar yaptıkları yardımları bazen dini dürtülerle bazen ise sosyal çevrenin yüklediği rollerle yürütmektedirler. Hayırsever bireylerin dini açıdan yürüttükleri yardımlar daha içsel nedenlerden kaynaklanıp kişilerin kendi mutluluklarına katkı sağlamaktadır. Hayırsever kişilerin sosyal roller sonucu yürüttükleri yardımlar ise daha dış dünyanın beklentilerine karşılamaya yönelik yardımlardan oluşmaktadır. Bu durumu hayırseverlerin motivasyon kaynakları olarak da incelemek mümkündür. Hayırseverlik davranışlarının motivasyon kaynakları ise bireysel motivasyon kaynakları ve stratejik motivasyon kaynakları şeklinde iki dala ayrılmaktadır. Bireysel motivasyon hayırsever bireylerin içsel ihtiyaçlarını karşılarken stratejik hayırseverlik onların dış dünyalarındaki beklentilerini karşılamaya yönelik ilerler (Sergant & Shang, 2010). Eğitim alanında hayırseverlik durumları daha çok okul ve öğrencilerin ihtiyaçlarını giderme ve eğitime katkıda bulunma davranışları olarak şekillendiğini görebilmekteyiz. Eğitim finansmanı eğitim öğretim için gerekli olan maddi kaynakların sağlanması ve bu kaynakların paylaşılması sürecidir. Eğitim finansmanı kamu finansmanı, özel finansmanı ve karma finansman şeklinde üç ana başlıkta toplanmaktadır. Kamu finansmanı eğitim ve öğretim için gerekli olan maddi kaynakların kamu aracılığıyla gelen vergilerden karşılanma durumudur. Özel finansman eğitim için gerekli olan maddi kaynakların aileler ve öğrenciler tarafından karşılanma durumudur. Karma finansman ise hem kamu kuruluşları hem aileler, öğrenciler ve gönüllü kişilerden gelen desteklerle eğitimin maddi kaynak kısmının karşılanmasıdır. (Sarpkaya & Yılmaz, 2016).

Araştırmamızın ana merak konusu ise okullarda oluşan finansal kaynak yetersizliklerinin yönetiminde hayırseverliğin yeri ve öneminin ne ölçüde olduğudur. Ülkemizde eğitim ve öğretim devlet destekli bir biçimde yürütülmektedir. Okullarımızda zaman zaman kaynak yetersizlikleri ve eksiklikleri ortaya çıkmaktadır. Okul yöneticileri sağlanan kaynakları yönetmede ve kaynak yetersizliği durumlarında eğitim öğretimin devamı açısından kaynak bulma süreçlerinin sorumluluğunu üstlenen en büyük rollerden biridir. Okul yöneticileri okullara sağlanan bütçenin yanı sıra finansal yetersizlikler için kaynak bulma eğilimindedirler. Bu kaynaklar kantinlerden gelen kira gelirleri, hayırsever kişi veya kurumların yaptıkları yardımlar, düzenlenen sosyal etkinliklerden elde edilen gelirler şeklinde özetlenebilir (Yıldırım, 2020). Bu çalışmada okul yöneticilerinin yardım süreçlerini nasıl başlattıklarını, bu süreçlerde hayırseverlere nasıl ulaştıklarını ve süreç içerisinde ne gibi problemlerin oluştuğuna odaklanmaktadır. Hayırsever kişi veya kuruluşların okulların finansman kaynaklarına ve okul ihtiyaçlarının giderilmesine rolleri nelerdir ve bu yardım süreçleri okul yöneticileri tarafından nasıl yönlendirilir soruları yöneticilerin deneyimlerine dayanarak incelenmesi araştırmamızın problem durumunu oluşturmaktadır.

Araştırmamızın problem durumu okullarda var olan finansal kaynak eksikliklerinin giderilmesinde hayırsever bireylerin finansal kaynak yetersizliklerinin giderilmesinde oynadıkları rollerin detaylı bir incelenmesi gerektirdiğini vurgular. Bu araştırmanın alt problemleri ise;

- 1.Okul yöneticilerinin kaynak bulma deneyimleri nelerdir?
- 2.Okul yöneticilerinin hayırsever kişi ve kurumlara ulaşma stratejileri nelerdir?
- 3.Okul yöneticilerinin finansal kaynak bulma süreçleri nasıl işlemektedir?

Araştırmamızda 2022-2023 yılında Şanlıurfa ili kapsamında görev yapmakta olan okul yöneticilerinin görüş ve deneyimlerinden yararlanarak okulların finansal kaynaklarından biri olan hayırsever kişi ve kurumların eğitim finansmanındaki rolleri incelenmiştir. Okul yöneticilerinin okullarda bulunan finansal kaynak yetersizliğini gidermek için hayırsever kişi veya kurumlara nasıl ulaştığı, hayırseverleri yardım sürecine nasıl ikna ettiği, bu süreçlerde hayırsever kişilerle nasıl deneyimlerde bulunduğu onlara ne gibi motivasyon odaklı ne gibi dönütlerin sunulduğu okul yöneticilerinin perspektifinden incelenerek ortaya konulması amaçlanmaktadır. Literatürde eğitim öğretime katkı sağlayan kurum ve kuruluşların, hayırsever kişilerin eğitim ve öğretime sağladıkları yararları inceleyen çalışmalar bulunmaktadır. (Akkaya, 2013; Altunay,2017; Göksu, 2019; Yüksel,2021).

Yapılan bu çalışmalar yapılan yardımlara odaklanmış ve okul yönetimi boyutu araştırılan diğer boyutlara göre geride kalmıştır. Okul yöneticilerinin yardım süreçlerine dair görüşlerinin belirtildiği çalışmaların az sayıda bulunması literatürde bir eksiklik oluşturmaktadır.

Araştırmamızın ana problem durumu okullarımızın finansal olarak yaşadıkları zorlukların yönetiminde hayırsever kişi veya kurumların katkılarının neler olduğu ve bu katkılarının nasıl gerçekleştiğine odaklanmaktadır. Geçmişten günümüze eğitim alanında yapılan çalışmalar incelendiğinde hayırsever kişilerin veya kurumların etkilerini hem küresel alanlarda hem bölgesel alanlarda görebilmekteyiz. Hayırseverlik tanımını incelediğimizde karşımıza farklı farklı tanımlamalar çıkmaktadır. Hayırsever yardıma ihtiyacı olan kimselere karşılık beklemeden, içten gelen eğilimlerle yardımda bulunan kişiler olarak tanımlanabilir. Hayırseverliği toplumun yaşam kalitesini arttırmayı amaçlayan vakıflar, kurumsal bağışçılar ve bireysel bağışçılar kapsayan bir kavram olarak da açıklayabiliriz. Hayırseverlik toplum yararına yapılan gönüllü işler olarak da tanımlanabilir ancak hayırseverlik davranışları sadece niyet ve amaç olarak değil amca yönelik davranışlarla, yapılan planlı eylemlerle de ifade edilebilir. Bir eylemin hayırseverlik olarak tanımlanabilmesi için toplum yararını benimseyen bir amaca ve vizyona sahip olması gerekmektedir (Payton & Moody, 2008). Hayırseverlik, özellikle antropoloji, ekonomi, tarih, hukuk ve psikoloji gibi farklı disiplinlerde köklü ve zengin bir akademik yapıda yansıtılmıştır (Andreoni & Payne 2013). Toplumda hediye, zaman veya para bağışının fedakârlık, kişisel çıkar veya karşılıklı çıkar şeklinde çerçevelendiği, belirgin bir sosyal değişim türü olduğu konusunda uzun süredir devam eden teorik tartışmalar bulunmaktadır (Smith, 2010).

2. Yöntem

Bu araştırma, olgu bilim deseni nitel yöntem kullanılarak yürütülmüştür. Olgu bilim deseni bireylerin bir olguya ilişkin yaşantılarının, algılarının ve bunlara yüklediği anlamların ortaya çıkarılmaya çalışıldığı bir nitel araştırma desendir. Hedef olguya bu yöntemle yaklaşmak, sorunlar hakkında daha detaylı bilgiler edinilmesine katkı sağlayacaktır (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmada görüşme sorularına yanıt veren okul müdürleri görüşme sorularına verdikleri cevaplarla gerçek durumu ifade ettikleri varsayılmaktadır. Araştırmada kullanılan veri toplama yöntemleriyle konuyla ilgili yeterli ve geçerli verilere ulaşılabileceği varsayılmıştır. Bu araştırmada okul yöneticilerinin finansal kaynak eksikliklerinin giderilmesinde yaşadıkları problemleri belirleme ve çözüm önerilerini değerlendirme fırsatı sunduğu varsayılmaktadır. Tüm bunlar çalışmamızın varsayımları olarak özetlenebilir.

2.1. Veri toplama yöntemleri:

Araştırmamızın veri toplama yöntemlerinden yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat tekniği araştırmacının konuyla ilgili soru formlarını oluşturduğu ve bu soru formlarını görüşme esnasında karşısındaki kişinin cevaplarına göre detaylandırabileceği veya esnetebileceği bir veri toplama yöntemidir (Yalçiner, 2006). Yapılan görüşmelerde katılımcılara yöneltilen sorulardan bazıları aşağıda verilmiştir.

- Okulların finansal kaynaklarında bulunan yetersizlikler için hayırseverlerle nasıl iletişime geçiyorsunuz?
- Okullara finansal kaynak sağlayabilmek adına hayırseverleri nasıl ikna ediyorsunuz?
- Okullara finansal yardım sürecinde hayırseverlerin beklentileri nelerdir?

2.2. Çalışma Grubu:

Araştırmamızın çalışma grubunu, 2022-2023 eğitim ve öğretim yılında Şanlıurfa İl Milli Eğitim müdürlüğüne bağlı devlet okullarının ilköğretim, ortaokul ve lise kademelerinde görev yapmakta olan 30 kişilik okul yöneticisi grubu oluşturmaktadır. Çalışma grubu seçiminde, olasılıklı örnekleme yöntemlerinden basit rastgele örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Seçilen 30 yönetici Y1, Y2,Y30 şeklinde kodlanmıştır.

2.3. Veri Toplama Süreci:

Veri toplama sürecine başlanmasından önce hazırlanan görüşme sorularını test edebilmek adına pilot uygulama yürütülmüştür. Pilot uygulama Şanlıurfa ilinde çalışan 3 okul müdüründen oluşan 3 kişilik bir çalışma grubu şeklinde yürütülmüştür. Yapılan pilot uygulama sonucunda bazı sorulara verilen cevapların aynı nitelikte olduğu gözlemlenmiş ve bu sorular tekrardan düzenlenerek görüşme sorularına eklenmiştir. Pilot uygulamada göze çarpan eksiklikler düzenlenip esas çalışma grubuyla görüşmelere başlanmıştır. Pilot uygulama sonucu elde edilen veriler çalışmanın sonucuna dahil edilmemiştir.

Okul yöneticilerinin görüş ve deneyimlerine dayanarak okulların finansal kaynak yetersizliklerini gidermede hayırseverlere yönelik planlanan ve yürütülen yarı yapılandırılmış görüşmelerimiz ilk olarak pilot çalışma şeklinde, daha sonra esas çalışma grubuna uygulanmak üzere 2 adımda gerçekleştirilmiştir. Pilot uygulama sonucunda alan uzmanlarıyla beraber sorular değerlendirilip asıl görüşme soruları oluşturulmuştur. Yarı yapılandırılmış görüşmeler esnasında katılımcıların izinleri doğrultusunda ses kaydı alınarak ilerlenmiştir. Araştırmamızın verileri 30 okul müdüründen bireysel ve yüz yüze ilerletilen görüşmeler sonucunda elde edilmiştir. Katılımcılarla bireysel görüşmeler 30-40 dk aralığında sürmüştür. Görüşmeler esnasında ses kayıt cihazı kullanılarak elde edilen veriler daha sonra tekrar dinlenip analizi yapılarak Word dosyasına dönüştürülmüştür.

2.4. Verilerin Analizi:

Araştırmamızın verileri betimsel analiz yöntemi ile incelenmiş ve yorumlanmıştır. Betimsel analiz yönteminde veriler daha önceden konuya yönelik belirlenen temaların ışığında düzenlenir ve analiz edilir. Verilerin neden sonuç ilişkisi kurularak incelenmesi ve araştırmanın amacına uygun bir şekilde sonuçlandırılması betimsel analizin önemli noktalarındandır. (Yıldırım & Şimşek,2011). Araştırmamızda ses kaydı ile elde edilen veriler yazılı hale getirilerek Word dosyalarına dönüştürülmüştür.

Yazılı hale getirilen veriler temalar, alt temalara ayrılmış ve çalışmanın kodları oluşturulmuştur. Toplanan veriler uzman görüşü ışığında düzenlenmiş ve açıklayıcı bir şekilde sunulmuştur. Veriler detaylı bir şekilde açıklanarak bulgularla ilişkilendirilmiş ve verilen yorumlanma aşamasında geçilmiştir. Verilerin analiz aşamasında çalışmaya katılan okul yöneticilerinin kişisel bilgileri gizli tutulmuş ve isimleri yerine “Y1, Y2,Y30” şeklinde kodlar kullanılmıştır.

Bilimsel alanlarda yürütülen çalışmalarda geçerlik kavramı araştırmanın konusunu olan durumun objektif bir şekilde ve en doğru noktalarıyla anlatılma durumudur (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmamızda kullandığımız yarı yapılandırılmış görüşme sorularının hem pilot çalışmamızda hem de esas çalışma grubunda uygulanan versiyonuna dönüştürebilmemiz adına alanında uzman danışmanımızdan yardım alınmış ve gerekli düzenlemeler yapılarak geçerliği sağlanmıştır. Görüşme esnasında katılımcıların herhangi bir şekilde yönlendirilmemesine özen gösterilmiş ve seçilen görüşme sorularımız da bu esasta hazırlanmıştır.

Bilimsel alanlarda yürütülen çalışmalarda önem arz eden bir diğer kavram ise güvenilirlik kavramıdır. Güvenilirlik kavramı araştırmalarda kullanılan ölçme araçları ile ele edilen sonuçların birbiriyle tutarlı olması ve ölçmenin tekrarlanma durumunda da aynı sonuçları verebilmesidir (Yıldırım & Şimşek, 2011). Araştırmamızda güvenilirliği sağlamak adına verilerin analiz sürecinde hem araştırmacı hem alan uzmanıyla tekrar kontrolleri sağlanarak temalar ve kodlar oluşturulmuştur. Çalışmanın iç geçerliliği ise araştırmada elde edilen verilerin alan uzmanı tarafından kontrol edilmesiyle oluşturulmuştur. Bu işlemler sonucunda araştırmadan elde edilen veriler araştırmacı tarafından detaylı bir şekilde analiz edilerek incelenmiş ve düzenlenmiştir.

3. Bulgular

Araştırmamızın bu bölümünde araştırmanın amaçları ve alt problemlerine bağlı okul yöneticilerinin görüşleri incelenmiştir. Araştırmanın amacı kapsamında 30 okul yöneticisi ile görüşülmüştür. Yarı yapılandırılmış görüşme soruları ile okul yöneticilerinin görüşmeleri gerçekleştirilmiştir. Bu sürecin sonucunda elde edilen nitel verilerin temaları belirlenmiş ve bu bölümde sunulmuştur. Araştırmamızın amaçlarına genel bir bakış açısı sunabilmek adına okul yöneticilerinin hayırseverlerin eğitime katkı sağlama süreçlerine dair görüşlerinin detaylı incelenmesi hedeflenmiştir. Araştırmanın verileri hayırsever kişi veya kurumların eğitim adına verdikleri yardımların süreçlerini özetleyebilmek adına toplanmıştır. Temalar finansal kaynakların yönetim süreci, hayırseverlerle iletişim süreci ve hayırseverler açısından yardım süreçleri şeklinde 3 ana başlıkta incelenmiştir.

3.1. Okul Yöneticilerinin Finansal Kaynak Yönetimi

Okulların finansal kaynakları ve bu kaynakların yönetimine dair süreci inceleyen ilk temamız okul yöneticilerinin finansal kaynak yönetimi başlığıdır. Okul yöneticilerinin finansal kaynak yönetim süreci isimli başlığımızda kategorilerimiz finansal kaynaklar, finansal kaynaklara sağlanan destekler, hayırseverlerin destekleri şeklinde sıralanmaktadır.

Tablo 1’de görüldüğü üzere okul yöneticilerimizin çoğunluğu okulların finansal kaynaklarını aynı doğrultuda açıklamışlardır. Bu görüşler aşağıda belirtilmektedir.

Tablo 1.

Finansal Kaynak Yönetim Süreci

Tema	Kategori	Kod
Finansal Kaynak Yönetim Süreci	Okulların Finansal Kaynakları	Eğitim ödenekleri Okul aile birliği gelirleri Kantin gelirleri Arazi gelirleri Bağışlar
	Finansal Destek Çeşitleri	Genel bütçe kapsamında sağlanan gelirlerin oluşturulması Gönüllü bağışlar Veli destekli yardımların oluşturulması Okullardaki sosyal etkinliklerin gelirleri

Hayırseverlerin destekleri

Hayırsever kurumlardan elde edilen gelirler

Gönüllü yapılan yardımlar

Öğretmen yardımları

Veli yardımları

Y4: “2022-2023 eğitim öğretim yılına kadar okullarımıza gönderilen sabit bir finans kaynağımız bulunmamaktaydı ancak bu yıl itibarıyla milli eğitim bakanlığımız tarafından okullarımıza ayrılan miktar finansal eksiklerimiz gidermek adına bize önemli bir destek olmuştur.”

Y5: “Okulumuzun finansal kaynakları milli eğitim tarafından gönderilen ödenekler ve kantin gelirlerimizden oluşmaktadır.”

Tablo 1’ de görüldüğü üzere hayırseverler tarafından okullara sağlanan destekler 3 ana başlıkta incelenmiştir. Okul yöneticilerimiz bu başlıklara dair deneyimlerine göre görüşlerini belirtmişlerdir. Bu görüşler aşağıda belirtilmektedir.

Y2: “Okullarımıza sağlanan yardımların çoğunluğu gönüllü hayırseverler tarafından sağlanan desteklerdir. Okul yöneticileri olarak yardım süreçlerinde gönüllülük esası bizim önem verdiğimiz noktalardandır.”

Y8: “Okul yöneticilerinin zorlandığı konulardan biridir okullarına yardım edecek kişileri bulmak ve ikna etmek. Genellikle tercihimizi hayırseverlerden gelen yardım isteklerinden yana kullanmaktayız.”

3.2. Hayırseverlerle İletişim

Araştırmamız kapsamında okul yöneticilerinin görüşlerine dayanarak elde ettiğimiz ikinci temamız hayırseverlerle iletişimidir. Aşağıda Tablo 2’de hayırseverlerle iletişim temasına ait kategoriler verilmiştir. Kategoriler hayırseverlerle iletişime geçme süreci, hayırseverleri ikna etme süreci, hayırseverlerle yaşanan problem durumları ve çözümleri şeklinde başlıklara ayrılmaktadır.

Tablo 2.

Hayırseverlerle İletişim Süreci

Tema	Kategori	Kod
Hayırseverlerle İletişim Süreci	Hayırseverlerle iletişime geçme	Okul aile birliği sayesinde
		Okul kadrosu sayesinde
		Bireysel çevre ilişkileri sayesinde
		Sosyal medya sayesinde
Hayırseverlerle İletişim Süreci	Hayırseverleri ikna etme	Resmi kurum ve kuruluşlar sayesinde
		Bireysel iletişim kurabilme
		Güven ortamı sağlayabilme
		Planlanan yardım süreçleri sunabilme
Hayırseverlerle İletişim Süreci	Hayırseverlerle yaşanan problemler	İhtiyaç durumlarını gösterebilme
		Yanlış anlaşılma durumları
		Yardımların düzensiz ilerlemesi
		Resmi şikayetlerde bulunma durumları
Hayırseverlerle İletişim Süreci	Hayırseverlerle yaşanan problemlere çözümler	Hayırseverlere yönelik kurumların oluşturulması
		Hayırsever davranışların desteklenmesi

Görüşmeler esnasında yöneticilere okulların finansal kaynaklarında bulunan yetersizlikler için hayırseverlerle nasıl iletişime geçildiği sorulmuştur. Böylelikle hayırsever kişi

veya kurumlarla iletişim süreçlerinin nasıl ilerlediğini öğrenmek amaçlanmıştır. Bu görüşler aşağıda belirtilmektedir.

Y1: “Yönetici olarak hayırsever kişi veya kuruma ulaşmak istediğimizde ilköğretim aile birliğimize başvuruyorduk. Örneğin bir önceki çalıştığım okulda okul aile birliğimiz çok aktif çalışmaktaydı ve bizim o dönem okulu boyamaya karar verdiğimiz bir dönemdi. Bu düşüncemizi okul aile birliğine sunmuştuk ve onların destekleriyle ve ulaştıkları hayırseverlerle okulumuzu boyatmıştık.”

Y4: “Okul aile birlikleri okulların önemli güçlerindendir. Bir yardım veya destek isteme durumunda okul aile birliğimizin desteğine başvuruyorduk.”

Y10: “Öğretmenlerin yardım süreçlerinde önemini konuşmuştuk zaten. Ben yönetici olarak hayırseverlere ulaşmak istediğimde ilk olarak yardım sağlayabilecek öğretmenlerimi toplardım onlara durumu anlatırdım ve sonrasında onlar zaten süreci sorunsuz ilerletebiliyorlar.”

Görüşme esnasında okul yöneticilerine sorulan “Okullara finansal kaynak sağlayabilmek adına hayırseverleri ikna etme süreçleriniz nasıl işlemektedir?” sorusuna dair Tablo 2’de okul yöneticilerimizin hayırseverleri ikna etme yöntemlerine dair görüşleri verilmiştir.

Y1: “Hayırseverleri yardım sürecine ikna edebilmemiz adına onlarla güçlü bir iletişim kurabilmektir. Hayırsever kişi veya kurumların karşısına para ya da herhangi bir yardım isteyen kişilere inanabilmeleri adına samimi bir şekilde iletişim kurabilmeleri gerekmektedir. Ben yönetici olarak böyle bir yardım sürecine ikna edebilmek için hayırseverlerle mutlaka yüz yüze bir görüşme talep eder ve ihtiyaç durumunu daha samimi bir dille anlatmaya çalışırım.”

Y3: “Bölgemizin en çok önem verdiği noktalardan biridir samimiyet. Ben yönetici olarak ihtiyaç durumumu hayırsevere anlatabilmek adına kişi veya kurum fark etmeksizin bireysel olarak görüşebilmek adına okulumu davet ederek ya da yemek yemeyi, bir kahve içmeyi teklif ederek iletişimi başlatmayı hedeflerim.”

3.3. Hayırseverlerin Açısından Yardım Süreçleri

Araştırmamız kapsamında oluşturulan bir diğer temamız ise hayırseverler açısından yardım süreçleridir. Bu temamızın odak noktası daha çok hayırseverleri nelerin motive ettiğini veya süreç kapsamında ne tür ihtiyaç durumlarının oluşabildiğini belirleyebilmektir. Kategoriler hayırseverlerin beklentileri ve hayırseverlerin motivasyon kaynakları şeklinde başlıklara ayrılmıştır.

Yapılan görüşmeler esnasında okul yöneticilerine hayırseverlerin beklentilerinin neler olduğu da sorulmuştur. Aşağıda Tablo 3’te hayırseverlerin yardım süreçlerinde ne tür beklentilere sahip olabileceği listelenmiştir.

Tablo 3.

Hayırseverler Açısından Yardım Süreçleri

Tema	Kategori	Kod
Hayırseverler Açısından Yardım Süreçleri	Hayırseverlerin beklentileri	Reklam yapabilme ve saygınlık kazanma Manevi ve dini açılarından tatmin olma Vergi muafiyetinden faydalanabilme
	Hayırseverlerin motivasyon kaynakları	Plaket verilmesi Kişisel iletişimin devam ettirilmesi İsimlerinin yapılan yardımda geçirilmesi

Y2: “Hayırseverlerin beklentileri aldığımız desteğe göre değişebilir. Kurumsal bir yapıdan okulumuza bir destek sağlanmışsa genellikle isimlerinin belirtilmesini isterler. Örneğin biz İş bankası ile bir kitap kampanyası yürütmüştük. Bu dönemde bize

sağladıkları kitap desteğini paylaşmamızı ve isimlerinin belirtilmesini rica etmişlerdi. Kurumsal olarak itibarlarını arttırabilmek ve toplumda saygı görebilmek adına böyle yardımlarla karşılaşmaktayız.”

Y8: “Bireysel olarak kabul ettiğimiz yardımların beklentileri daha çok kendileri ile ilgilidir. Eskiden yaşadıkları eksiklikler, çevrelerinden etkilenmeleri veya dini açıdan affedilme duygusu ile yürütülmektedir ama hayırsever kurumlardan aldığımız destekler genellikle reklam amaçlı olup yardımlarının kurumsal isimlerine katkı sağlamasını hedefler.”

Y1: “Genellikle yardım sürecinin sonucunda hayırseverimiz adına bir plaket hazırlarım. Hayırseverleri yardımlarından dolayı bir teşekkür yemeği hazırlatır ve okulumuza davet ederek onlara plaketlerini teslim ederim.”

Şekil 1.

Plaket Örnekleri

Y2: “Okulumuza sağlanan desteklerin birçoğu gönüllük esasıyla ilerlediği için hayırseverlerimiz hiçbir karşılık beklemeden yardımlarda bulunmaktadır. Ben okul yöneticisi olarak genellikle hayırseverlere katkılarından dolayı teşekkür edebilmek adına plaket hazırlatıp, teslim ederim.”

Y11: “Her ne kadar hayırseverler bir karşılık beklemede de yardım sürecinin sonucunda takdir edilmek hoşlarına gitmektedir. Ben okulum adına aldığım yardımlarda genellikle hayırseverleri okula davet eder yardımının yerine ulaştığını görmesini sağlarım. Bu süreçte materyal olarak bir teşekkür sunabilmek adına da plaket takdim etmeyi uygun görüyorum.”

4. Tartışma, Sonuç ve Öneriler

Bu bölümde araştırmamızın problem durumu ve alt problemleri doğrultusunda ele edilen verilerden ulaşılan sonuçları alana yazınında yürütülen çalışmaların ışığında tartışılmıştır. Nitel araştırma yöntemi ile ilerletilen araştırmamız okul yöneticilerinin okulların finansal kaynaklarından biri olan hayırseverlere dair deneyimlerini inceleyebilmek ve var olan süreçleri özetleyebilmektir. Bu amaç doğrultusunda okul yöneticilerinin finansal kaynak yönetimi, hayırseverlerle iletişim süreçleri, hayırseverler açısından yardım süreçleri gibi ana başlıklarla ilgili çeşitli sonuçlar elde edilmiştir.

4.1. Okul Yöneticilerinin Finansal Kaynak Yönetimi

Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara göre incelenen ilk başlığımız okul yöneticilerinin finansal kaynak yönetimidir. Bu başlığı okulların finansal kaynakları, yöneticilerin finansal kaynak bulma yöntemleri ve hayırseverlerin destekleri şeklinde alt başlıklara ayrılmıştır. Elde edilen bulgular ışında okul yöneticilerinin okul eksiklikleri için sahip oldukları finansal kaynakların çoğunlukla aynı kaynaklar olduğu görülmüştür. 2022-2023 eğitim öğretim döneminde okullara sunulan eğitim ödeneklerinin bu sene okul yönetimini rahatlattığı çoğu yöneticimizin ortak görüşü olarak belirtilmiştir. Çiçek’e (2021) göre hayırseverlerin katkıları

okulların bulundukları çevreye, sosyal yapısına göre değişkenlik gösterebildiği ve biz çalışmamız sonucunda bu duruma ek olarak okul yöneticilerin finansal kaynak bulma yöntemleri farklı kanallar yoluyla da gerçekleştirilebileceğine inceledik. Okul yöneticilerimizle ilerlettiğimiz görüşmelerde okulun bulunduğu bölgeye, veli kitlesine, öğretmen ve çalışanlarının iletişim kapasitelerine ve okul müdürünün ikili ilişkilerine göre değişmekte olduğu gözlemlendi. Ayrıca okulun bulunduğu bölge ekonomik olarak refah bir bölgeyse velilerin veya çevrenin katkısı da bu yönde olurken, ekonomik olarak refah düzeyi daha düşük bölgelerde okul yöneticilerin finansal kaynak bulmada zorlanma durumu Çiçek (2021) çalışmasında belirttiği çevresel etkinin önemini kendi çalışmamızda da gözlemlemiş bulunduk.

Bu bölümde hayırseverlerin destekleri ise okulun ihtiyacına göre ve gönüllük anlayışına göre şekillendiği görülmüştür. Göksu (2019) çalışmasında hayırseverlerin okullarımıza maddi açıdan bir kaynak oluşturabileceğini ve bu desteklerin okul açısından önemini incelemiştir. Bu çalışma bazında hayırseverlerin okullarımıza oluşturabileceği destek açısından önemini görmekte olsak da okul yöneticilerimizle görüşlerimiz sonrasında hayırseverlerin desteklerinin önemli bir oranda okullara destek sabit bir destek sağlamadığı gerekli durumlarda ek bir arayış olarak karşımıza çıktığı sonucuna ulaşabilmekteyiz. Bu süreçte hayırseverlere ulaşma sürecinin de zor bir aşama olduğu konusunda Göksu (2019) hayırseverlere ulaşma süreci detaylı ve zor ilerleyen bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Okul yöneticilerinin deneyimleri doğrultusunda bu sürecin aşama aşama ilerlediğini söyleyebiliriz. Bu süreç zarfında okul yöneticilerimiz farklı yöntemler denendiği görülmektedir. Hayırseverlerin desteklerinin bazen okullarında görev yapan öğretmenlerden veya onların çevresinden gelebildiğini veya velilerin katkıları olarak şekillenebildiğini görülmektedir. Velilerden gelen destekler karşılık beklemeden veya sınıf seçimi ya da öğretmen seçimi gibi isteklerle yapılabildiği görülmüştür.

4.2. Hayırseverlerle İletişim Süreçleri

Okul yöneticileri ile yürütülen görüşmeler sonrasında elde edilen bulgulara dayanarak hayırsever kişi veya kurumlarla kurulan iletişimleri başlıklara ayırarak incelenmiştir. Bu başlıkların ilki hayırseverlerle iletişim kurma yöntemlerinin neler olduğuna dair toplanan verilerden oluşur. Yöneticilerin görüşlerine dayanarak hayırseverlerle iletişim kurulabilmesi için önemli bağlantılara sahip olunması gerektiği görülmüştür. Bu başlıklar okul aile birliği, bireysel çevre ilişkileri, okul kadroları, sosyal medya ve resmi kurumlar sayesinde elde edilen hayırsever destekleri şeklinde sıralanmaktadır. Yöneticilerimizin çoğunluğu bireysel olarak sahip oldukları çevrelerin ve kişilerle iletişim kurabilme yeteneklerinin hayırseverlere ulaşabilmek adına büyük önem taşıdığına dair ortak bir görüş benimsemişlerdir.

Okul yöneticilerimiz deneyimlerine dayanarak okulların kadrolarında çalışanların, öğretmenlerin de hayırsever bulma süreçlerinde önemli bir rol oynadığı söylenebilmektedir. Yıldırım (2020) çalışmasında okullara sağlanan bağışları incelemektedir, bu çalışmada kurumlarımıza sağlanan desteklerin çeşitlerini kurumsal ve kurumsal olmayanlar şeklinde incelemiştir. Yöneticilerimize göre bu durum kurumsal ve kurumsal olmayan şeklinde iki bölümde özetlenebilmektedir ancak genellikle kurumsal olmayan hayırseverlere ulaşmanın daha zor ve daha detaylı bir süreç olduğunu belirtmektedirler. Çalışmamızda kurumsal olarak bir destek bulmanın ise süreç açısından daha kolay ve ulaşılabilir olduğu yöneticilerimizin ortak görüş birliği olarak karşımıza çıkmaktadır. Yıldırım (2020) çalışmasında bahsettiği okulların maddi kaynaklarına ek olarak bu sene okullarımıza resmi bir ödenek sunulduğu görülmektedir. Resmi kurumlarımızdan okullarımıza sağlanan desteklerin 2022-2023 döneminde uygulanmaya başlayan eğitim öğretim ödeneklerine kadar yetersiz olduğu ancak bu dönem gelen ödeneklerin okulların finansmanını önemli ölçüde rahatlatmış yöneticilerimiz tarafından belirtilmiştir.

Okul yöneticilerimizin görüşlerine bakarak hayırseverlere ulaşma yöntemlerinin en dikkat çeken seçeneğin de sosyal medya olduğunu anlayabiliriz. Sosyal medya ile hayırseverlere

ulaşma yöntemi ise sayıca az miktarda yöneticimiz tarafından benimsense de çok önemli yardımlara bu sayede ulaşan yöneticilerimizin deneyimleri sosyal medyanın önemini gözler önüne sermektedir. Hayırseverlerle bireysel iletişim kurma çoğu yöneticimizden aldığımız popüler ikna etme yöntemi olarak karşımıza çıkmıştır.

Okul yöneticilerimiz görüşleri ışığında destek almak istediğimiz hayırsever kişi veya kurumlarla resmi iletişimin yanı sıra kendilerini daha rahat hissedebilecekleri, sorular sorup karşılıklı diyalog kurabilecekleri bir iletişim kurulabilmesi onları yardımda bulunmaya yönlendirecek en önemli ikna yöntemlerindendir. Okul yöneticilerimizin altını çizdiği bir diğer ikna yöntemi ise kesinlikle güven ortamının sağlanmasıdır. Ball ve Junamann (2011) çalışmalarına göre hayırseverler kendilerini güvende hissettiklerinde, yaptıkları yardımların gerçekten ihtiyacı olan noktalara gideceğinden emin olduklarında yardıma ikna olma olasılıkları da yükselmektedir. Hayırseverlik çalışmamızda bu durumun önemini gözlemleyebilmekteyiz. Okul yöneticilerinin görüşleri ışığında hayırseverlerle iletişimin ilk adımının onları güvende ve rahat hissetmelerinin önemini birçok yönetici tarafından vurgulanmıştır. Çoğu okul yöneticimiz hayırseverlerden aldıkları desteklerde gönüllülük esasına göre ilerlediği için büyük ölçüde problem yaşamadıklarını belirtmiştir. Bunun yanı sıra hayırseverlerle iletişim kurmada yardım sürecinde yanlış anlaşılma durumları, resmi kurumlara şikâyetle bulunulması ve yapılan yardımların düzensiz ilerlemesi gibi durumların yaşandığı görölmüştür. Bu yanlış anlaşılma durumları genellikle yapılan yardımların okul adına olmayıp bireysel çıkarlar uğruna toplandığı düşüncesi gibi düşüncelerden oluştuğu görölmüştür. Bu noktada hayırseverlerle iletişim kurmak ve okullara destek sağlayabilmek yöneticilerimizi zorlayan durumlardandır.

4.3. Hayırseverler Açısından Yardım Süreçleri

Yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara dayanarak hayırseverler açısından yardım süreçleri incelendiğinde 2 mühim başlık öne çıkmaktadır. Bu başlıklar hayırseverlerin motivasyon kaynakları ve hayırseverlerin yardım süreçlerinden beklentileri olarak belirtilmektedir. Hayırseverlerin yardım süreçlerinden beklentilerine bakıldığında topladığımız verilerde reklam yapabilme ve saygınlık kazanma, vergi muafiyetinden faydalanabilmek ve manevi açıdan tatmin olmak gibi cevaplara ön plana çıkmaktadır. Bu durum alan yazınında yapılan çalışmalarla da desteklenmiştir. Konrath ve Handy' nin (2008) de ilerlettiği çalışmada hayırseverlerin yardım süreçlerinden beklentilerinin maddi fayda sağlayan ve maddi fayda sağlamayan yardımlara göre de sınıflandırılabilir olduğunu göstermiştir. Maddi fayda sağlayan yardımlara daha kurum ve kuruluşların kurumsal hedeflerini göz önünde bulundurarak yaptıkları bağış ve yardım çalışmalarını örnek verebiliriz. Maddi fayda sağlamayan yardımlar ise bireysel isteklere göre şekillenen yardımları örnek gösterebiliriz. Yaptığımız görüşmelere bakıldığında okul yöneticilerimiz hayırsever kurumlardan elde ettikleri yardımlarda reklam yapabilme amacının yoğunlukta olduğunu söylemişlerdir.

Truong (2022) hayırseverlerin motivasyonları ile ilgili çalışmasında hayırseverleri motive edebilmek adına kullandığımız kaynaklar hayırseverler tarafından önem arz eden bir başlık olarak karşımıza çıkmaktadır. Turong (2022) çalışmasında bahsettiği motivasyon kaynaklarına ek olarak iki ayrı görüşün de olabileceğini inceleyebilmekteyiz. Hayırseverlerin motivasyon kaynakları ile ilgili bu görüşler okul yöneticilerimizle ilerlettiğimiz görüşmelerde hayırseverleri motive etmeyi destekleyen ve hayırseverlerin motive etmeden kendi içsel dürtüleriyle hareket ettiğini dile getiren şeklinde iki ayrı başlıkla özetlenebilir. Bazı yöneticilerimiz hayırseverlere plaket dağıtmak, isminin yardım sürecine verilmesi ve hayırseverlerle sağlanan iletişimin yardım sürecinin sonlanmasından sonra bile ilerletilmesi motivasyonel olarak hayırseverleri daha çok etkilediğini savunurken, bazı yöneticilerimiz hayırseverlerin ismini bile gizli tutmak istediğini, okulun kurumsal duruşundan dolayı okullara sağlanan desteklere ekstra bir karşılık sunulmaması gerektiğini savunmaktadır.

4.4. Öneriler

Araştırmanın sonuçları ışığında araştırmanın önerileri şu şekildedir:

- Eğitimin ihtiyaçlarına ve odak noktalarına göre şekillenen tüm yardım süreçleri denetim mekanizmasında ilerlemeli ve ihtiyaç noktalarına göre planlanmalı.
- Hayırseverlik kavramını öğrencilerimize tanıtabilmek ve toplumumuzda daha fazla kabul görmesini sağlayabilmek adına okullarımızda ve sınıflarımızda hayırseverlik kavramının tanıtılabileceği panolar ve köşeler hazırlanmalı.
- Okullarımıza ayrılan bütçelere göre bir harcama planı oluşturulmalı ve eksik kalan noktalar adına yardımların düzenlenebileceği komisyonlar oluşturulmalı.
- Hayırseverleri motive edebilmek adına yardımseverliğin desteklendiği organizasyonlar desteklenmeli.
- Yapılan yardımların çeşitliliğini arttırabilmek adına okul yöneticilerimiz hayırseverlerle iletişimlerini arttırmalıdır.
- Okul yöneticilerine hayırseverlerle iletişim kurulması, yardım süreçlerinin planlanması gibi hayırseverleri kapsayan konuları ele alan eğitimler verilmeli ve gerçekleştirilen eğitimlerin eğitim personellerine de yansıtılması sağlanmalıdır.
- Kamuoyunda yanlış anlaşılmalara neden olabilen hayırseverlik kavramının yasal altyapılarla desteklenmeli ve topluma tanıtılmalıdır.
- Hayırseverleri okullara ve eğitime desteklerini arttırabilmek adına istenen desteklerin daha önceden planlanmalıdır, güven ortamının sağlanmalıdır.
- Okullara yardım toplanırken okulun kadrosu, veli kitlesi, okulun bulunduğu çevrenin ekonomik durumları dikkate alınarak planlanmalıdır.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve/veya yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için Harran Üniversitesi Rektörlüğü Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulundan (05.12.2022-186797) tarih ve sayı ile etik izin alınmıştır.

Yapay Zekâ Kullanımı Bildirimi

Yazarlar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve / veya yayınlanması için herhangi bir yapay zekâ aracından faydalanmamıştır.

Kaynakça

- Akkaya, İ. (2013). *Kamu ilkokul ve ortaokul yöneticilerinin sosyal sorumluluğu algılamalarının incelenmesi* (Yayın No. 349951) [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Altunay, E. (2017). Okul yöneticilerinin görüşleri doğrultusunda eğitim finansmanı politikaları: Sorunlar, nedenler ve çözümler. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 689-708. <https://doi.org/10.14686/buefad.304498>
- Andreoni, J., & Payne, A. (2013). Charitable giving. In A. J. Auerbach, R. Chetty, M. Feldstein, & E. Saez (Eds.), *Handbook of public economics* (Vol. 5, pp. 1–50). Elsevier.
- Ball, S. J., & Junemann, C. (2011). Eğitim politikası ve hayırseverlik: İngilizce eğitim yönetiminin değişen manzarası. *Uluslararası Kamu Yönetimi Dergisi*, 34(10), 646-661. <https://doi.org/10.1080/01900692.2011.583773>
- Çiçek, D. (2021). *Okul yöneticilerinin finansman sağlama yöntemleri* [Yüksek lisans tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Göksu, M. (2019). Hayırseverlerin eğitime katkısı: Kayseri ili örneği. *Journal of Turkish Research Institute*, 64, 499-514. <https://doi.org/10.14222/Turkiyat4001>
- Konrath, S., & Handy, F. (2018). The development and validation of the motivestodonatescale. *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly*, 47(2), 347-375. <https://doi.org/10.1177/0899764017744894>
- Payton, R. L., & Moody, M. P. (2008). *Understanding philanthropy: Its meaning and mission*. Indiana University Press.
- Sarpkaya, Y., & Yılmaz, T. (2016). *Eğitim ekonomisi: Eleştirel bir yaklaşım* (1. baskı). Anı Yayıncılık.
- Sargeant, A., & Shang, J. (2010). *Fundraising principles and practice* (Vol. 17). John Wiley & Sons Yayıncılık.
- Smith, A. (2010). *The theory of moral sentiments*. Penguin Press.
- Truong, K. (2022). *Understanding donors' motivation to give to a charitable cause* (Doctoral dissertation, Northeastern University). Northeastern University College of Professional Studies. <https://doi.org/10.17760/D20449619>
- Yıldırım, R. (2020). *Okullara yapılan bağışlar* (Yüksek lisans tezi, Pamukkale Üniversitesi). YÖK Ulusal Tez Merkezi.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (8th ed.). Seçkin Yayıncılık.

İletişim/Correspondence

Doç. Dr. Mehmet Fatih KARACABEY
karacabeyakademi@gmail.com

Bircan YELLİLER
yellilerbircan@gmail.com